

Politiets Fellestjenester

Rapportering offentlige anskaffelser 2023

for offentlig sektor (ikke omfattet av åpenhetsloven)

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Til lesere av rapporten

Offentlig sektor er landets største kunde og forbruker. Med dette følger stor innkjøpsmakt og et stort ansvar. Gjennom forvaltning av felleskapets ressurser skal offentlige virksomheter gå foran og ha et sirkulært og bærekraftig forbruk, og etterspørre varer og tjenester som er tilvirket etter høye etiske og sosiale standarder for arbeids- og miljøforhold i både egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Den nye åpenhetsloven (Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold) gir offentlig sektor et enklere arbeid med å ettergå at leverandører etterlever de forpliktelser som følger av anskaffelseslovens §5 om å respektere menneskerettighetene. Et annet viktig verktøy for oppdragsgivere i leverandøroppfølgingen er det oppdaterte nasjonale kontraktsvilkåret for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter, som er utarbeidet av Etisk handel Norge og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ). Kontraktsvilkåret stiller krav til leverandørers aktsomhetsvurderinger i tråd med åpenhetsloven og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper.

Medlemmer i Etisk handel Norge bruker sin innflytelse til å øke oppslutningen om etisk handel og bærekraftig forretningspraksis. Medlemmene er forpliktet til å jobbe aktivt for å ivareta mennesker, samfunn, miljø og dyrevelferd gjennom aktsomhetsvurderinger. For medlemmer i offentlig sektor betyr det at innkjøpsmakten skal brukes på en måte som fremmer ansvarlig og bærekraftig handel og konkurranse på like vilkår mellom leverandører, der grunnleggende menneskerettigheter er en viktig komponent på lik linje med pris, miljø, klima, kvalitet og leveringssikkerhet. En viktig målsetting er derfor at etisk handel skal bidra til at bare seriøse leverandører tildeles offentlige kontrakter. En annen, og like viktig målsetting, er at offentlig sektor anskaffer varer og tjenester på en måte som bidrar til at de som lager produktene og tjenestene får grunnleggende menneskerettigheter oppfylt og at produksjonen ikke skader miljø, klima eller bidrar til korrupsjon.

Medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet til årlig å rapportere om fremdriften i arbeidet med etisk handel og

aktsomhetsvurderinger på et definert basisnivå. Vedlagte rapport gjelder våre medlemmer i offentlig sektor som ikke er omfattet av åpenhetsloven og rapporten er offentlig tilgjengelig og kan lastes ned fra våre nettsider www.etiskhandel.no. Medlemmenes innmeldingstidspunkt vil påvirke hvor langt de har kommet i arbeidet med aktsomhetsvurderinger.

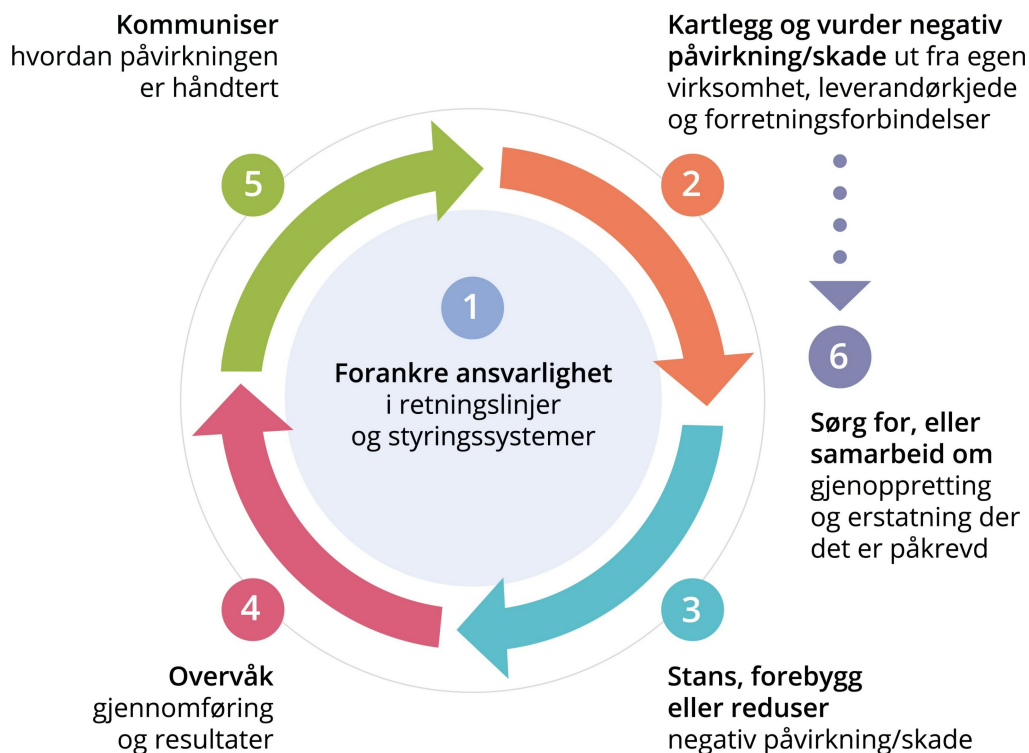

Heidi Furustøl

Daglig leder

Etisk handel Norge

Rapportering på aktsomhetsvurderinger med hensyn til mennesker, dyr, samfunn og miljø

Årsrapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv. Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger utelukker ikke at en virksomhet har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Metoden for aktsomhetsvurderinger er godt egnet til å bistå virksomheter til å opptre ansvarlig gjennom å kartlegge og håndtere risiko for negative påvirkninger og skade forårsaket av egen virksomhet, i leverandørkjeden og hos forretningsforbindelser, med hensyn til grunnleggende menneskerettigheter, miljø og korrupsjon. Det vil, basert på hvor i leverandørkjeden en virksomhet befinner seg, naturlig være ulik grad av delaktighet innenfor de ulike trinnene, men enhver virksomhet har plikt til å utøve ansvarlighet innenfor de ulike trinnene. Ansvarlighet i denne forbindelse for offentlig sektor baseres i stor grad på virksomhetens egen forankring, systemer og rutiner, egne vurderinger i forhold til risiko (basert på anerkjente kilder og egen kompetanse/erfaring), oppfølging av leverandør/kontrakt, kommunikasjon med berørte parter og samarbeid/bidra/påse sammen med leverandør om forbedringer/avvikshåndtering. Alle medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet på prinsipperklæringen om bærekraftig forretningspraksis med bruk av aktsomhetsvurderinger. Offentlige oppdragsgivere/ virksomheter forplikter seg til å arbeide aktivt for samme mål innenfor det handlingsrommet loven til enhver tillater. I henhold til første pilar i FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) har det offentlige et juridisk ansvar for å beskytte menneskerettighetene gjennom å utføre aktsomhetsvurderinger både i egne organer, i eierskap og i offentlige anskaffelser.

Denne årsrapporten er delt inn i kapitler basert på OECDs aktsomhetsvurderingsmodell, samt hensyntar de fire fasene av anskaffelsesprosessen for offentlig sektor. Anskaffelsesprosessen består av; 1. forankring, 2. planlegging, 3. gjennomføring og 4. oppfølging. De fire fasene er beskrevet i parentes i innholdsfortegnelsen under de seks trinnene i OECDs aktsomhetsmodell.

Forord fra virksomhetsleder

Politiets fellestjenester (PFT) er anskaffende enhet for Politiet, hvor målsetningen er å gjennomføre effektive, gode og bærekraftige anskaffelser. Samfunnsansvar er gjennomgripende i politiets samfunnsoppdrag. Med stor innkjøpsmakt følger stort ansvar for å støtte opp om og fremme grunnleggende menneskerettigheter.

PFT er opptatt av kontinuerlig forbedring og utvikling av eksisterende krav og prosesser for å etterleve ivaretagelse av menneskerettigheter i risikoutsatte kontrakter. Vi har et meget godt samarbeid med Etisk Handel Norge, og vil i samarbeid fortsette arbeidet med kompetanseheving internt og se muligheter for ytterligere forbedringer i egne prosesser basert på OECDs modell for aktsomhetsvurderinger.

PFT ønsker å være en pådriver for å utvikle et mer enhetlig politi gjennom standardisering, innovasjon og moderne løsninger.

Som anskaffende enhet i etaten har PFT et tydelig ansvar for å bidra til at Politiet lykkes med sitt samfunnsansvar.

" Sammen skal vi oppnå resultater vi kan være stolte av. "

Helge Clem
Direktør

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

Politiets Fellestjenester

Adresse hovedkontor

Fridtjof Nansensvei 14

Antall ansatte

500

Navn, tittel og tlf.nr. for kontaktperson for rapporten

Gry Christiansen, Seniorrådgiver, 97156015

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

gry.christiansen@politiet.no

Beskrivelse av virksomhetens struktur

I dag er PFT en landsomfattende virksomhet i politiet, med rundt 500 ansatte og et totalansvar for politiet innenfor virksomhetens tjenesteområder. De største lokasjonene er Majorstuen i Oslo, Jaren på Hadeland, og i Kristiansund. I tillegg har PFT etablert syv regioner over hele landet innenfor eiendomsdrift, med ansatte som jobber lokalt i det enkelte politidistrikt og særorgan.

Tjenesteområder er; Anskaffelser og juridisk, Eiendom, Lønn og regnskap, Materiell og logistikk og Kommunikasjonstjenester. Stabsfunksjoner; HR og HMS, og Strategi, økonomi og virksomhetsstyring.

Vi er organisert i fagavdelinger og er en linjeorganisasjon.

Samlet verdi innkjøp av varer og tjenester i rapporteringsåret (NOK): 5,2 mrd i 2023 er eks husleie. Totalverdi innkjøp av varer og tjenester anskaffelser/avtaler (NOK): 4,4 MRD NOK (hos avtaleleverandører). Totalt antall anskaffelser/avtaler: 71 sentrale anskaffelsesprosesser signert i 2023 / 900 avtaler totalt

PFT er en prosessbasert organisasjon og vi har prosesser som ivaretar kontraktsoppfølging og forvaltning av alle avtaler. Det blir gjennomført kontraktsoppfølging på alle avtaler, oppgaver og omfang kommer an på type kontrakt/avtale og produkt/tjeneste. Oppfølgingen skjer på flere nivåer og av forskjellige ansvarsområder. Basert på dette blir det gjennomført ytterligere kontroll ved påseplikt.

Det er i løpet av 2023 utviklet ny systematikk for å bedre etterlevelse, ROS og aktsomhetsvurderinger.

Informasjon om anskaffelser/avtaler

Samlet verdi innkjøp av varer og tjenester i rapporteringsåret (NOK)

5 200 000 000

Totalt antall aktive anskaffelser/avtaler i rapporteringsåret

900

Oppgi antall avtaler hvor det har vært gjennomført kontraktsoppfølging under rapporteringsåret

8

Mål og fremdrift

MÅL OG FREMDRIFT I RAPPORTERINGSÅRET

1

Mål: Kategorisering av leverandørportefølje

Det ble startet opp arbeid med å få på plass et ABC-kategoriseringsverktøy for hele porteføljen. Den ble utarbeidet og godkjent i desember 2023.

Status: Verktøy er utviklet og lagt inn i styringssystemet for anvendelse. Hele porteføljen planlegges kategorisert innen 01.05.2024. Dette vil gi oss bedre muligheter for risikostyring og forebygging, i tillegg en totalt sett bedre forvaltning av etatens kontrakter.

2

Mål: Tilsyn etterlevelse av lønns- og arbeidsvilkår

Prosess for påseplikt er videreutviklet med tilhørende oppdatert malverk og satt i system. Kategorisering av kontraktporteføljen vil også gi et årshjul for aktiviteter i

Status: kontraktoppfølgingen, inkludert påseplikt. Gjennomføringen vil gjøres som en del av kontraktoppfølgingen. Det er også etablert rutine for innmelding av leverandøravvik, som fanger opp avvik hvor det er nødvendig med ad-hoc tiltak.

3

Mål: Utvikle KPI og rapportering innen Samfunnsansvar og Bærekraft internt i etaten

DFØ laget 2021 en Handlingsplan for økt andel grønne og innovative offentlige anskaffelser, som oppfordrer offentlige oppdragsgivere til å ta ytterligere hensyn til bærekraft i sine anskaffelser. I 2023 valgte DFØ å nominere PFT til anskaffelsesprisen.

Status: "PFT har satsset på å effektivisere energibruk i lokalene sine gjennom bedre kontrakt oppfølging, bl.a. ved å styrke egen posisjon i forhold til energileverandører og utleiere for å få bedre data. De har kontraktfestet tilgang til energimålere og utviklet et sanntidssystem for innsamling og overvåkning av energidata, slik at evt. avvik kan avsløres og rettes raskt. De benchmarker energiforbruk på tvers av landet og har utviklet et porteføljeforvaltnings system for prioritering av potensielle forbedringstiltak. De måler også effekten av tiltakene. PFTs aktiviteter har allerede inspirert andre store statlige leietakere til å planlegge mer anskaffelses faglig oppfølging av leiekontrakter."

Prisen gikk ikke til PFT, men nominasjonen er en honnør for det gode arbeidet som er gjort på området. Forutsetningen for de gode resultatene PFT har oppnådd er en vellykket kraftanskaffelsesstrategi, hvor det er gjennomført pris sikring av kraft og sikret et stabilt energioppfølgings system.

PFT rapporterer i tillegg på totalt antall anskaffelser som hadde særskilte krav innen samfunnsansvar og bærekraft i alle anskaffelses kategorier.

4

Mål: Strategiske krav

Status : Vi har benyttet EHN og DFØ kontraktskrav og vilkår i konkurranser, spesielt innen tekstil og fottøy. Kriteriene våre er basert på eget styringsdokument som henviser til OECDs metode for aktsomhetsvurderinger.

5

Mål : Ivareta LOA §5, styringsdokumenter for Samfunnsansvar og Bærekraft og Ytre miljø

Status : Vår overordnede ambisjon er å tilstrebe kostnads- og miljøeffektive anskaffelser, og stille krav til gode miljøledelsessystemer i anskaffelser hvor det er hensiktsmessig. Styringsdokumentene på Samfunnsansvar og bærekraft og Ytre Miljø gir oss veiledning i fokusområder og tilnærming. Implementering av ny utvidet ROS og ABC-kategorisering av kontrakter er starten på systematisering av dette arbeidet.

6

Mål : Ytterligere kjentgjøring av samfunnsansvar og bærekraft området ved egen side på Intranett

Status : Det er opprettet en egen side på intranett for samfunnsansvar og bærekraft, her deles pågående saker og relevant informasjon. I tillegg er det utviklet et eget område som videreutvikles kontinuerlig i PFTs styringssystem.

7

Mål : Strategisk oppfølging

Status : I 2023 har vi valgt å ha møter med noen utvalgte leverandører for å høre hvordan de opplever nye krav til miljø- og klima i anskaffelsene. Dette for å få innspill og informasjon om hvordan våre egne konkurranser oppleves ute i markedet. Vi har i ettertid bearbeidet informasjonen internt.

8

Mål : Kompetanseheving

Status : Det er i løpet av året gjennomført kompetanseheving i form av deltagelse på webinarer og seminarer i regi av DFØ og Etisk handel Norge. Dette gjelder aktsomhetsvurderinger og endring i forskriften for miljøkrav i offentlige anskaffelser. Intranettside er opprettet for å gi mer kompetanse til etaten om hva PFT gjør på området. Avdeling Materiell og Logistikk har i også hatt Transparency Norge inne i avdelingsmøte for å øke kompetanse knyttet til korrupsjon, produksjonsvilkår og aktsomhet.

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

Kategorisering av leverandørportefølje

hele porteføljen vil bli kategorisert innen 1.halvår 2024. Denne kategoriseringen gjøres basert på utvalgte og definerte risikoområder for PFT. Tilhørende systemer vil bli oppdatert med muligheter for å ta ut rapporter som viser kategoriseringen pr kontrakt.

2

Tilsyn etterlevelse av lønns- og arbeidsvilkår

Basert på kategoriseringen av porteføljen vil det bli utviklet en revisjonsplan for leverandørrevisjoner. Denne godkjennes i januar 2024 av ledelsen i PFT. Der er dette sentrale punkter i møte med leverandører. Påseplikt, tilsyn av lønns- og arbeidsvilkår i bedrifter som er omfattet av allmenngjøringforskriften kommer i tillegg til dette. Dette blir gjennomført basert på ROS og ABC-kategoriseringen.

3

Utvikle KPI og rapportering innen Samfunnsansvar og Bærekraft internt i etaten

Vi vil videreutvikle KPI'er på området som vil bli rapportert på som en naturlig del av tertialrapporteringene for alle avdelinger.

4

Strategisk

Det er ønskelig å videreutvikle strategien på området slik at den blir enda tydeligere og mer innarbeidet i organisasjonen. Skape eierskap til området og hva det betyr for eget fagområde og PFT i sin helhet. Bruke de kommunikasjonskanalene vi har og arbeide sammen på tvers av fagavdelinger. Dette innebærer også oppdatering av anskaffelses strategi.

5

Ivareta LOA §5, styringsdokumenter for Samfunnsansvar og Bærekraft og Ytre miljø

Nye krav til vektning av miljø og klima i offentlige anskaffelser vil gi oss ytterligere muligheter til å videreutvikle det vi har i dag. Det vil være en prosess å få dette forbedret ytterligere i løpet av 2024.

6

Ytterligere kjentgjøring av samfunnsansvar og bærekraft området eksternt

Det er utarbeidet forslag til hvordan vi kan bygge opp info om PFTs arbeid med samfunnsansvar og bærekraft på politiets nettsider. Dette er i sin spede begynnelse, men vil bli utviklet videre i 2024. Det er viktig som offentlig aktør å vise at vi har fokus på området og at vi tar det ansvaret vi har som offentlig etat alvorlig.

7

Kompetanseheving

De som trenger det skal få kompetansepåfyll og muligheter til å bli bedre på dette. Mange har fått godt påfyll allerede i løpet av 2023.

Det er ganske nytt for mange, selv om dette er et felt vi har hatt fagområder som har jobbet mye med allerede. Vi vil benytte oss av Etisk Handel sine kurs og seminarer i tillegg til andre aktører som gi god opplæring og informasjon innen området.

8

Risikokartlegging

Utarbeide rutine og gjennomføring av risikokartlegging basert på bla geografi, bransje og innsatsfaktor. Dette vil også medføre behov for kompetanseheving hos ansatte.

1

Forankring av ansvarlighet i virksomheten

Forankring av bærekraft i virksomheten handler om å ha relevante strategier, planer, policy og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger i anskaffelser som er vedtatt av ledelsen.

For en offentlig virksomhet vil det bl.a. bety å ha egnede rutiner for å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter ved offentlige anskaffelser der det er risiko for brudd på slike rettigheter, i tråd med §5 i Loven om offentlige anskaffelser (LOA). Det betyr også at anskaffelsesstrategi/policy og handlingsplaner omhandler bærekraft. Sentralt i dette er virksomhetens arbeid med aktsomhetsvurderinger. Det vil bla. si å ha strategier og planer for hvordan virksomheten identifiserer og håndterer virksomhetens negative påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø i hele leverandørkjeden. Gjennom å håndtere dette på en god måte bidrar virksomheten til oppnåelse av bærekraftsmålene.

Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes. Arbeidet med aktsomhetsvurderinger, og i denne forbindelse også oppfølging av leverandørenes aktsomhetsvurderinger, bør være en integrert del av virksomhetens anskaffelsesprosess. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Forankring: Anskaffelsesstrategi/policy for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

1.A.2 Hvordan er anskaffelsesstrategi/policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Det er utarbeidet Faginstruks Anskaffelser i politiet. Denne faginstruksen, som er forankret i Hovedinstruks for Politiets Fellestjenester (PFT), beskriver overordnede rammer og føringer for styring av anskaffelsesfunksjonen i politiet. Formålet med denne faginstruksen er å støtte politiets mål og strategier ved å sikre optimale anskaffelser med hensyn til kvalitet, kostnader og behovsdekning, samt å bidra til et samlet og profesjonelt anskaffelsesmiljø i politiet. Faginstruksen med tilhørende retningslinjer gjelder for hele politiet, med mindre det er gitt unntak fra politidirektøren.

PFT har utarbeidet egne retningslinjer for samfunnsansvar, bærekraft og ytre miljø. Disse ble godkjent og implementert November 2022. Disse retningslinjene er utarbeidet av fagpersonell og har vært på høring internt på alle nivåer i PFT. Ledergruppen har som siste instans godkjent siste utgave og den ble implementert i styringssystemet. Disse er nå godt forankret i linjen og er en naturlig del av arbeidsprosessen.

For ytterligere forankring på ledernivå er dette tatt med som eget punkt i PFTs Ledelsens gjennomgåelse. I tillegg til dette er det lagt inn informasjon på en egen side på politiet.no som gir informasjon om PFTs fokus på området.

1.B Forankring: Organisering, internkommunikasjon og kompetanse

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser for bærekraftig forretningspraksis organisert i virksomheten, og hvorfor?

PFT har en en 100% stilling dedikert til samfunnsansvar, prosessledelse og forvaltning. I denne rollen ligger ansvaret for å implementere aktsomhetsvurderinger i produksjonen vår (anskaffelser) hovedsakelig og samarbeid med andre seksjoner på andre tjenesteområder. I tillegg har vi en 100% stilling på Miljø og energi i eiendomsseksjonen.

Det er utarbeidet styringsdokument for Samfunnsansvar og Bærekraft i PFT, hvor aktsomhetsvurderinger er omtalt og forklart. Dette dokumentet ligger som et internt krav i styringssystemet, godkjent av PFTs ledelse i desember 2022. Det er i løpet av 2023 opprettet et eget område i styringssystemet som gir informasjon til alle om hvordan vi arbeider med dette området. I tillegg er det opprettet en intranettside på intranettet vår med info om progresjon på området. Dette gjøres ved kontinuerlig forbedring av eksisterende prosesser og tilhørende malverk.

Risikovurdering og aktsomhetsvurderinger relatert til bærekraftig forretningspraksis er et grunnleggende krav i alle anskaffelser. Ansvaret er forankret i styrende dokumenter og i styringssystemet som oppdateres kontinuerlig av prosessansvarlig.

Oppfølging innenfor kategoriene ligger på kategoriansvarlig. Hver anskaffelse har en tverrfaglig tilnærming basert på team og eventuelt brukergrupper.

I tillegg arbeides det på tvers av fagområder for å få til en bedre helhetlig tilnærming. Det er utført mye godt arbeid på dette i PFT, og dette vil styrkes ytterligere ved å øke fokus og få på plass felles tankegang og kultur på dette viktige området. Endringene i anskaffelsesforskriften vil være med å pushe offentlig forvaltning fremover på dette området.

Anskaffelsesledere som er spesialisert innen hver sin kategori gjennomfører anskaffelsene i PFT.

Aktsomhetsvurderinger foretas som del av anskaffelsesprosessen og tilhørende ROS og ABC analyser. Når kontrakt er signert går det over til implementering og forvaltning å følge dette opp videre i kontraktens levetid. Det er ikke et spesifikt team som jobber med risiko- og aktsomhetsvurderinger, dette gjøres i de forskjellige roller som er involvert i prosessen.

Rollen for Samfunnsansvar ligger under Seksjon for plan og anskaffelsesstøtte i avdeling Anskaffelser og juridisk.

1.B.2 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å arbeide med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser og følge opp dette hos leverandører?

Anskaffelsesledere som er spesialisert innen hver sin kategori tilbys kompetanseheving ved behov, i tillegg er det planer om e-læring på spesifikke områder. Team for leverandørrevisjoner gjennomgår i disse dager malverk og oppdaterer dette i forhold til styringsdokumentet som er godkjent.

Flere anskaffelsesledere har i løpet av 2023 deltatt på kurs i aktsomhetsvurderinger hos Etisk Handel Norge AS. I tillegg er det gjennomført innføring og opplæring i nytt ROS-verktøy og ABC-kategoriseringsverktøy. PFT har samarbeidsavtale med Skatteetaten og der er det også gjennomført opplæring av anskaffelsesledere.

1.C Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, dyr, samfunn og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

Dette er nedfelt i overordnet strategi for PFT og ned i de forskjellige fagområdenes instruksjoner. I tillegg er det utarbeidet og på plass et styringsdokument for samfunnsansvar og bærekraft i politiet. Dette ligger i styringssystemet og er tilgjengelig for alle ansatte i hele etaten. På bakgrunn av dette dokumentet er det satt opp handlingsplan for å øke bevisstheten og videreutvikle området internt i PFT. Det jobbes med å få på plass en policy og KPI for samfunnsansvar og bærekraft.

PFT har også fått en rolle i ENLETS (The European Network of Law Enforcement Technology Services) samarbeidet. Dette er et internasjonalt samarbeid som gir oss mulighet til å delta i forskjellige nettverk og utviklingsprosjekter på tvers av nasjoner. Her er det flere samarbeidsgrupper innen forskjellige miljø- og klima initiativ.

1.D Forankring: Partnerskap og samarbeid med leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med leverandørkjeden?

PFT har generelle kontraktsvilkår på området basert på Etisk Handel Norge og DFØs malverk. Det utarbeides nye maler for vilkår til spesifikke risikobransjer og produksjonsland, i tillegg til en utvidet ROS-analyse som vil gi bedre informasjon om leverandørrisiko tidlig i anskaffelsesløpet. I ROS analysen vurderes alle aspektene av anskaffelsen, herunder bærekraft.

På utvalgte områder innen anskaffelse av uniformer og bekledning er det utført prosjekter sammen med Etisk Handel Norge for å utvikle kravspesifikasjoner og betingelser ytterligere innenfor risikoområder. Denne type samarbeid gir økt fokus på området og bidrar til økt kunnskap hos anskaffelseslederne som er nøkkelpersoner i denne prosessen. Det er også brukt kvalifikasjonskrav innen miljø og etisk handel på utvalgte anskaffelser.

I tillegg utføres en tilsvarende risikovurdering når man vet hvilken leverandør som har fått tildelt kontrakten. Dette for å forsikre seg om at risikobildet er oppdatert og at kontraktsforvaltningen blir så god som mulig.

ROS og ABC kategorisering bidrar også til at helhetstilnærmingen til risiko blir bedre, man ser på hele prosessen, fra oppstart anskaffelse til oppfølging i kontraktens levetid.

Vi gjennomfører leverandørrevisjoner basert på ROS-analyser og tar opp relevante tema som dukker opp i driften. I tillegg er samfunnsansvar, miljø og bærekraft en naturlig del av revisjonens agenda.

Der det er mulig og gjennomførbart har vi dialog med markedet i forkant av konkurranse, RFI (Request for Information). I anskaffelser som gir oss mulighet til dialog med markedet underveis gjør vi det der det er relevant.

Kontraktsforvaltningen gjennomføres av både anskaffelsesledere og dedikerte kontraktsforvaltere. Dette gir oss en god kompetansebase og muligheter for gjenoppretting raskt hvis noe skulle dukke opp i driften. Vi er proaktive og bidrar til løsninger.

1.D.2 Hvordan jobbes det med å ivareta prinsipperklæringen?

PFT jobber aktivt og kontinuerlig med utvikling av vilkår og krav i anskaffelsene. ROS og ABC kategorisering i tospann gir oss en god oversikt over risikobilde og hvordan vi bør forvalte kontrakten på best mulig måte.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i anskaffelser under rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

I løpet av 2023 har mange vært på kurs via Etisk Handel Norge i aktsomhetsvurderinger. Skatteetaten har holdt opplæring i økonomiske forhold og hvordan følge opp disse.

PFT har utarbeidet en forbedret ROS analyse, oppdatering av prosesser på området og det er utviklet en ABC-kategorisering som skal gjennomføres både på nye og allerede eksisterende kontrakter. Det er gjennomført opplæring og innføring i nye verktøy, og vi vil fortsette med det også utover i 2024.

Sammen med endringene i anskaffelsesforskriften som trer i kraft fra 2024 vil dette gi oss ytterligere muligheter til å heve kompetansen på området internt.

Det er også planlagt videre samarbeid med Skatteetaten og det vil bli flere opplæringsseminarer i samarbeid med de i året som kommer.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning eller skade på, mennesker, dyr, samfunn og miljø i leverandørkjeden.

For offentlig sektor vil det være vesentlig å foreta denne type kartlegging i flere faser av en anskaffelsesprosess. Først overordnet i planleggingsfasen og deretter i konkurransegjennomføringen. Virksomheten må i planleggingsfasen tilegne seg overordnet kunnskap om risikobildet for de aktuelle produkter/tjenester som inngår i anskaffelsen. Deretter, ut fra grad av risiko, tilpasse videre dialog, krav, kriterier og oppfølging mot aktuelle tilbydere/leverandører (konkurransegjennomføring).

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø må også inngå i kontraktsoppfølgingen for å redusere og forebygge risiko for menneske, dyr, samfunn og miljø. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av tilbydere/leverandører er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

2.A.1 Risikokartlegging

PFT anskaffelser har tidlig i anskaffelsesprosessen en bred risikoanalyse som gjøres før beslutningspunkt 2. i anskaffelsesprosessen. Dette er beslutningspunktet hvor anskaffelsesstrategien blir godkjent, og hvor ledelsen beslutter om anskaffelsen skal gjennomføres eller ikke basert på behov og risiko. Dette for å gjøre det enklere for anskaffelseslederne og behovsstillere å tenke på dette så tidlig som mulig i prosessen, og kunne tilpasse krav og vilkår på best mulig måte.

Risikoanalysen tas opp igjen før avtalen skal overføres til drift og forvaltning for å ta en grundigere analyse på risiko etter leverandør er valgt. Dette legger grunnlaget for hvilken kategori leverandøren ender opp med, og hvordan forvaltningen skal legges opp i kontraktens levetid.

Det er utarbeidet verktøy for ABC kategorisering av porteføljen, hvor fagseksjonene basert på et sett kriterier vil kategorisere sine leverandører. På bakgrunn av dette vil det bli laget årshjul for oppfølging av leverandørene og tilhørende malverk som skal benyttes. Dette blir også knyttet opp mot arbeidet med leverandørrevisjoner og gjennomføring av disse.

2.A.2 Etske/sosiale krav i anskaffelsesprosessen

1

I hvilke type anskaffelser	Mc-bekledning og tilbehør
Ant. leverandører på avtalen	En avtale
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Miljø: * Miljøstyringssystem <u>Dokumentasjonskrav:</u> * Sertifiseringer (eks. ISO14001, EMAS, Eco-Lighthouse eller tilsvarende. eller * beskrivelse av eget miljøstyringssystem, min. miljøpolicy med definerte mål.
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktvilkår	Ja

I hvilke type anskaffelser	Arbeids- og uniformsfoottøy
Ant. leverandører på avtalen	En avtale
Anvendt som kvalifikasjonskrav	<p><u>Miljø:</u> * Miljøstyringssystem</p> <p><u>Dokumentasjonskrav:</u> * Sertifiseringer (eks. ISO14001, EMAS, Eco-Lighthouse eller tilsvarende.</p> <p>eller</p> <p>* beskrivelse av eget miljøstyringssystem, min. miljøpolicy med definerte mål.</p> <p><u>Ansvarlig forretningsførsel/sporbarhet i forsyningskjede:</u> * Leverandøren skal ha rutine for å registrere og dokumentere sine forsyningskjeder.</p> <p><u>Dokumentasjonskrav:</u> Dersom leverandøren benytter underleverandører til å oppfylle denne kontrakten, skal leverandør ha en metode for sporbarhet som til enhver tid gir kunden oversikt over hvilke underleverandører som deltar i produksjonen av produktet og hvilket land det er hjemmehørende.</p> <p><u>Følgende dokumentasjon vil bli akseptert:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • En beskrivelse av forsyningskjeden i henhold til vedlegg E - sporbarhet i forsyningskjeden.
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

3

I hvilke type anskaffelser	Rekrutteringstjenester
Ant. leverandører på avtalen	Flere avtaler
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

4

I hvilke type anskaffelser	Sperremateriell
Ant. leverandører på avtalen	Flere avtaler
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

5

I hvilke type anskaffelser	Rammeavtale beslag- og sikkerhetsutstyr
Ant. leverandører på avtalen	Flere avtaler
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

6

I hvilke type anskaffelser	Inntauings- og bergingstjenester
Ant. leverandører på avtalen	Flere avtaler
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

7

I hvilke type anskaffelser	Bio-olje
Ant. leverandører på avtalen	Flere avtaler
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

8

I hvilke type anskaffelser	Translatørtjenester
Ant. leverandører på avtalen	Flere avtaler
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

9

I hvilke type anskaffelser	Kjøp av bøker
Ant. leverandører på avtalen	Flere avtaler
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

10

I hvilke type anskaffelser	Rekrutteringstjenester
Ant. leverandører på avtalen	Flere avtaler
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

11

I hvilke type anskaffelser	Dokumentgranskingsutstyr
Ant. leverandører på avtalen	Flere avtaler
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

I hvilke type anskaffelser	Volddoldsalarm
Ant. leverandører på avtalen	En avtale
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

Totalt er utvidede kontraktsvilkår på miljø og samfunnsansvar benyttet i 12 anskaffelsesprosesser.

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.3 List opp virksomhetens prioriterte risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Relatert tema	Geografi
Lønns- og arbeidsvilkår	Fagorganisering og kollektive forhandlinger Diskriminering Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Regulære ansettelsesforhold Korrupsjon	Norge
Menneskerettigheter	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Lønn Arbeidstid Regulære ansettelsesforhold Marginaliserte befolkningsgrupper Miljø Dyrevelferd Avfall	Globalt

PFT har mange kontrakter og det er mange produktgrupper med risiko for påvirkning på menneske, samfunn og miljø. Risiko vurderes kontinuerlig for å forsikre om at riktig nivå er satt på kontrakten.

Det gjennomføres leverandørrevisjoner med fabrikkbesøk, spesielt innen tekstil og på politispesifikt utstyr.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.4 Beskriv prioriterte risikoområder og bakgrunn for prioriteringen av disse. Beskriv hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med. Beskriv videre også om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

Å få bedre oversikt over dette er noe vi jobber videre med i 2024. Det er utarbeidet en bred ROS analyse hvor det henvises til ILO konvensjoner, OECDs veileder etc. for å gi de som skal gjennomføre analysene bedre bakgrunnsmateriell.

Kompetanseheving og muligheter for tidligere involvering av leverandørmarked vil vi fortsatt jobbe aktivt med i 2024.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte.

For offentlig sektor vil kartleggingen bl.a. innebefatte å benytte informasjon, kunnskap og dokumentasjon som leverandør innehar. Leverandør skal inneha oversikt over bl.a. risiko på land- og sektornivå og kunnskap om hvordan prioritere basert på mest vesentlig negativ påvirkning mennesker, dyr, samfunn og miljø. Dog må virksomheten selv gjøre sine innledende vurderinger på risiko og prioritering av dette.

Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres.

Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne strategier, policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stans, forebygg eller reduser (planlegging, gjennomføring og oppfølging)

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Lønns- og arbeidsvilkår
Overordnet mål :	Gjennomføre påseplikt - tilsyn lønns- og arbeidsvilkår
Status :	<p>Påseplikt er ikke gjennomført på noen kontrakter i 2023. Dette er fordi PFT har prioritert å få på plass systematikk rundt ROS og ABC-kategorisering av avtaler som vil gi en bedre struktur og oversikt på dette området. Dette hadde selvfølgelig blitt utført hvis det hadde kommet inn bekymringsmeldinger på noen av våre kontrakter.</p> <p>Tilsyn lønns- og arbeidsvilkår av utenlandske avtalepartnere er dekket inn i leverandørrevisjoner som er utført på et utvalg av leverandører.</p>
Mål i rapporteringsåret :	Få på plass verktøy for ABC-kategorisering av leverandørporteføljen.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Ny og bredere ROS er implementert Q2 2023 og benyttes i alle anskaffelser. Det er utarbeidet ABC-kategoriseringsverktøy som er godkjent og implementert i arbeidsprosess. Kategorisering av hele porteføljen iverksettes fra 01.01.2024.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Kategorisering av porteføljen vil gi oss ytterligere oversikt over risikoelementer og hvordan forvalte kontraktene best mulig. Vi vil fortsette med kontinuerlig forbedring av malverk for kontraktsoppfølging og gjennomføring av påseplikt og annet tilsyn av løns- og arbeidsvilkår. Det utvikles også et bedre malverk for gjennomføring av leverandørrevisjoner, med ytterligere fokus på klima, miljø og etisk handel.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Menneskerettigheter
Overordnet mål :	Gjennomføre påseplikt - tilsyn lønns- og arbeidsvilkår. Gjennomføre leverandørrevisjoner basert på ROS-analyser og
Status :	
Mål i rapporteringsåret :	Videreutvikling av prosess med tilhørende malverk.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Videreutvikle malverk for kontraktsoppfølging og gjennomføring av påseplikt.

ANDRE TILTAK FOR Å HÅNDTERE NEGATIV PÅVIRKNING

Beskriv virksomhetens generelle tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning knyttet til anskaffelser, også i leverandørkjeden.

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

PFT jobber mot å få skiftet ut alle kjemikalier til miljøvennlige produkter, der dette er mulig.

Begrenset reisevirksomhet og mer utbredt bruk av digitale løsninger for egne ansatte.

Administrative tjenestebiler er el-biler.

Bytte av lyskilder til LED og sensorstyring i utvalgte eldre bygg.

Krav til miljøsertifisering i anskaffelser innen forskjellige fagkategorier

Krav til miljøstyringsverktøy hos leverandør.

Vi i anskaffelsen av strikkeprodukter hatt fokus på at leverandører må bekrefte at alle ullprodukter skal kun inneholde ull som hensyn tar dyrevelferd i henhold til de fem grunnleggende friheter som er definert av Brambellkommisjonen.

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

Administrative tjenestebiler er el-biler og PFT tester ut om det er mulig å benytte elbiler til patruljeformål.

Det vil bli utarbeidet måter og muligheter til å få rapporter på CO2 utslipp på noen av våre avtaler.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

Som et ledd i vårt arbeide med kontinuerlig forbedring ser vi på videre utvikling av innkjøpsrollen i etaten. Pågående arbeid over tid som vil gi oss et løft på dette området i 2024/2025.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

PFT forespør innen noen segmenter om sertifisering eller tilsvarende dokumentasjon.

Det etterstrebes en god dialog med markedet også før man går ut med en konkurranse Dette for å sjekke modenhetsnivå og hvilke muligheter som finnes for å stille gode krav.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Det vil i kontraktsoppfølgingen bli laget årshjul for påseplikt av leverandører og leverandørrevisjoner. Dette er et tema som alltid er med i leverandørrevisjoner og påseplikt. I tillegg ligger dette i kontraktens generelle vilkår.

3.B.6 Bekjempelse av korrupsjon og bestikklser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Det er nå fastsatt en ny policy for etikk- og antikorrupsjonsarbeid. Policyen stiller opp noen sentrale prinsipper og gir føringer for hvordan politiet skal jobbe for at de etiske retningslinjene, og annet relevant regelverket på området, skal bli en integrert del av vår alles felles arbeidshverdag og kultur. Dette vil vi ta med oss inn i utviklingen av bedre maler i styringssystemet og vilkår overfor leverandører.

3.B.7 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø.

I anskaffelse av strikkeprodukter har vi hatt fokus på at leverandør må bekrefte at alle ullprodukter skal kun inneholde ull som hensyn tar dyrevelferd i henhold til de fem grunnleggende friheter som er definert av Brambellkommisjonen.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåking av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger ved anskaffelser og i kontraktsoppfølging.

Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre (f.eks leverandører).

Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger ved anskaffelser og i kontraktsoppfølging brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåke og evaluere (oppfølging)

4.A.1 Beskriv hvem som har ansvar for å overvåke effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø i forbindelse med anskaffelser, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis.

Det er anskaffelsesledere og forvaltere som er i førstelinje på å håndtere hendelser og aktiviteter i konkurranseprosessen og kontraktsoppfølgingen. Det blir eskalert videre derfra til forskjellige nivåer, ettersom hva saken gjelder. Ledelse er alltid informert ved alvorlige avvik og hendelser i leverandørleddet. Vi har kvalitetssystem som avvik registreres i, og det er definerte roller som følger opp disse og involverer de som er nødvendig.

Vi har et eget innmeldingspunkt i systemet vårt Eira som går på leverandøravvik. Dette går da inn til sentral anskaffelsenhet som tar disse sakene videre og gir tilbakemelding til innsender.

PFT gjennomfører også leverandørrevisjoner på en del av kontraktene i løpet av året. Det er i hovedsak vært prioritert på avaler av politispesifikke produkter, basert på omdømme og kritikalitet vedrørende Politiets samfunnsoppdrag.

Ved HMS avvik på ansatte hos underleverandør i våre bygg meldes dette inn i Politiets HMS system Synergi og tas videre av enheten som har operasjonelt ansvar for oppgaven/tjenesten som er utført, og det løses sammen med ledelse hos underleverandør.

Vi har også økt kompetanse på risiko og oppfølging av disse i forvaltningsleddet vårt i 2023. ABC-kategoriseringen vil også gi forvalterne bedre mulighet til å fokusere på områder med størst risiko.

4.A.2 Hvor mange leverandører har vært gjenstand for kontraktsoppfølging knyttet til bærekraft, inkludert etiske- og sosiale krav, i rapporteringsåret (gjelder avtaler inngått i rapporteringsåret og avtaler inngått tidligere år)?

Kontraktsoppfølging gjennomføres på alle kontraktene våre, og leverandørrevisjoner på et utvalg. Vi har generelle kontraktsvilkår som dekker dette og de blir fulgt opp av kontraktsforvalter rollen. Dette er definert i PFTs styringssystem som aktiviteter med definert ansvar på roller som er involvert. I 2023 ble det gjennomført 8 leverandørrevisjoner.

4.A.3 Er det i rapporteringsåret identifisert avvik fra de etiske- og sosiale kravene hos aktører i leverandørkjeden? Faktiske negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø omfattes. Manglende åpenhet om leverandørkjede og manglende bærekraftspolicy kan også være vanlige avvik. Hvis ja: Angi type avvik, hvor i leverandørkjeden avvikene er identifisert, tiltak iverksatt for å rette avvikene, samt status.

Type avvik (barnearbeid, HMS, lønn, arbeidstid etc)	<p>Tekstil:</p> <p>leverandør ønsket relativt raskt å endre produksjonssted av skjorter. Dette ble rapportert fra Anskaffelsesleder og vedkommende involverte relevante avdelinger for å gjøre en analyse av situasjonen. Det ble innhentet dokumentasjon fra leverandør og underleverandør, vurderinger ble gjort og det ble besluttet at vi ønsket å ta en leverandørrevisjon av nytt produksjonssted. , treffe ledelse av fabrikken og ansatte i fabrikken. Produksjonen ønsket flyttet til Nord-Makedonia. Risikoområde for lønns - og arbeidsvilkår.</p> <p>Det er også utført fabrikkbesøk ved produksjonslokaler i Marokko innen tekstil med godt resultat.</p>
Hvor i leverandørkjeden?	Vår kontraktpartners underleverandør
Tiltak iverksatt for å rette avvik	Leverandørrevisjon Fabrikkbesøk
Status	Gjennomført revisjon med godt resultat, god dokumentasjon.

Dette viser at arbeidet PFT har utført på området for å fange opp avvik og skape bevissthet i alle ledd fungerer. Dette ble plukket opp, meldt inn og tverrfaglige team jobbet sammen for å få dette løst. Ledelsen var informert om status og endelig resultat. Vi skal fortsette med kontinuerlig forbedring av malverk og prosess for ytterligere skape trygghet rundt dette arbeidet for anskaffelsesledere og andre involverte .

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Det vil si ekstern kommunikasjon av policyer, strategier, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, inkludert funn og effekt og resultater av tiltakene/aktivitetene.

5.A Kommunisere eksternt (oppfølging)

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser, kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Det er utviklet en informasjonsside på politiet.no som viser hvordan vi arbeider med dette i PFT, for etaten. Dette er områder som vi vil jobbe med videre utvikling av i samarbeid med kommunikasjon.

Samfunnsansvar bærekraft er et satsningsområde fra PFT sin side, på vegne av hele etaten.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn eller miljø, håndteres skaden gjennom å sørge for eller samarbeide om gjenoppretting.

Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for, eller samarbeide om, tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert. Ved inngåelse av leverandørkontrakter, hvor det viser seg at leverandøren, enten direkte eller indirekte, har bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø, forventes det at også oppdragsgiver bidrar til gjenoppretting. Grad av bidrag til gjenoppretting fra oppdragsgiver kan i denne sammenheng variere. I mange tilfeller vil den mest aktuelle handlingen være, som et minimum, å påse at leverandør utfører sin plikt til å bidra til gjenoppretting videre i leverandørkjeden. (Kontraktsoppfølging på pkt. 2.6 i kontraktsvilkår for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden, utarbeidet av DFØ og EHN).

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens strategi/policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø

Gjenoppretting og tiltak for å rette på enkelt avvik er beskrevet i en egen rutine i forvaltningsprosessen. Under kontraktsoppfølgingen er dette en naturlig del av samarbeidet med leverandørene. Det gjennomføres drifts møter, taktiske møter og strategiske møter med leverandører. Målet er å rette opp og fortsette samarbeid med leverandører der avvik avdekkes. Dersom det er brudd på arbeidstaker- eller menneskerettigheter i leverandørkjeden vil PFT ansvarliggjøre leverandøren for gjenoppretting hos produsent. Det er kun i ytterste konsekvens at kontrakter avsluttes.

6.A.2 Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Ved fabrikkbesøk hos en tekstilprodusent ble det avdekket at sikkerhetsblader for evt. skader var lagret på et vis som gjorde det vanskelig for de ansatte å få kontroll ved en evt. ulykke. Dette ble påpekt av PFT og endret av produsent, som forebyggende tiltak. Det er ikke registrert tilfeller av gjenoppretting i i rapporteringsperioden.

6.B Sikre tilgang til mekanismer for gjenoppretting (oppfølging)

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn i leverandørkjeden har tilgang til effektive mekanismer for gjenoppretting, når det er aktuelt

PFT har systemer for innmelding av tjeneste- og leverandøravvik hvor alle ansatte i Politiet kan melde inn, anonymt hvis ønskelig. Det er prosesser i styringssystemet for hvordan disse behandles og hvem som bør/skal involveres ved eskalering. Ved oppdatering av anskaffelses strategi vil teamet relatert til klagemekanismer bli omtalt. Vi vil jobbe med å videreføre dette temaet i vår leverandørkjede.

Kontaktinformasjon:

Politiets Fellestjenester
Gry Christiansen, Seniorrådgiver, 97156015
gry.christiansen@politiet.no